

Cirkulärnr: 1993:118
Diariernr: 1993:1430
Handläggare: Claes-Håkan Jacobson
Erik Maurer
Avdsek: KEP Förh
SAM Regional
Datum: 1993-07-05
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalnämnden/utskott eller motsvarande
Rubrik: Änrade regler för arbetsmarknadspolitiska
åtgärder fr o m 1 juli 1993

Personalpolitik 1993-2:35 Nyckelord: Arbetsmarknad, BEA

Änrade regler för arbetsmarknadspolitiska åtgärder fr o m 1 juli 1993

Riksdagen har nu behandlat regeringens kompletteringsproposition avseende arbetsmarknadspolitiska åtgärder och beslutat om ändrade regler för beredskapsarbete, rekryteringsstöd, avtalade inskolningsplatser, lönebidrag samt offentligt skyddat arbete.

Gemensamt för dessa arbetsmarknadspolitiska åtgärder är att bidragets storlek i kronor ska fr o m 1 juli 1993 fastställas redan vid beslutstillfället och gälla hela beslutsperioden.

Som framgår av bilagda författningstexter som utkom från riksdagstrycket den 22 juni gäller att reglerna ska tillämpas på nya beslut fr o m 1 juli 1993.

Ytterligare information i ovannämnda frågor framgår också av tidigare cirkulär 1993:82 och 1993:74 om de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna i regeringens kompletteringsproposition.

1 Beredskapsarbete

Förordning om ändring i förordningen 1987:411 om beredskapsarbete (SFS 1993:729).

Bidrag till beredskapsarbete får lämnas med högst 65 % av lönekostnaden per månad, dock högst 14.300 kr. Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inkl sjuklön och semesterersättning samt lagstadgade sociala avgifter OBS! ej lika med lönebikostnad, där även avtalsreglerade försäkringsavgifter ingår. Observera att endast sådana lönekostnader som hänför sig till normal veckoarbetstid från vilken avräknats 4 timmar är bidragsgrundande, dvs normalfallet 36 timmar/vecka. I beslutet skall bidraget anges med ett krontalsbelopp per månad vilket skall gälla hela bidragsperioden. Endast oavlönad frånvaro kan reducera bedraget med 1/20 för varje sådan dag.

Till beredskapsarbete som medför investering får bidrag lämnas med högst 2.500 kr per dag i de kommuner eller delar av kommuner som ingår i stödområde eller som tillfälligt placerats i stödområde. I övriga landet får bidrag lämnas med högst 1.500 kr per dag. Även för dessa arbeten skall arbetstiden minskas med 4 timmar per vecka.

2 Rekryteringsstöd (SFS 1993:730)

Rekryteringsstöd får lämnas med högst 65 % av lönekostnaden per månad, dock högst 14.300 kr. Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inkl sjuklön och semesterersättning samt lagstadgade sociala avgifter. OBS! ej lika med lönebikostnad, där även avtalsreglerade försäkringsavgifter ingår. Endast sådana lönekostnader som hänför sig till normal veckoarbetstid är bidragsgrundande. Bidraget anges med ett krontalsbelopp per månad vilket skall gälla hela bidragsperioden. Endast oavlönad frånvaro kan reducera bidrget med 1/20 för varje sådan dag.

Vid anställning av flyktingar och invandrare som behöver svenskundervisning får rekryteringsstöd lämnas med högst 75 % av den bidragsgrundande lönekostnaden. Bidrag får lämnas under högst 12 månader.

3 Avtalade inskolningsplatser (SFS 1993:731)

För avtalade inskolningsplatser gäller som för de övriga arbetsgivarstöden att ett krontalsbelopp ska fastställas vid beslutstillfället. Detta belopp ska gälla hela beslutsperioden. Vid oavlönad frånvaro skall bidraget reduceras proportionellt med frånvaron. Bidrag lämnas med högst 65 % av lönekostnaden. Även här finns ett bidragstak på 14.300 kr/mån.

4 Offentligt skyddat arbete OSA (SFS 1993:733)

För OSA ska bidragets storlek i kronor fastställas vid beslutstillfället. Detta belopp ska gälla hela bidragsperioden.

Vid oavlönad frånvaro skall bidraget reduceras proportionellt med frånvaro.

För OSA gäller att bidragsgrundande lönekostnad är bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön eller semesterersättning, lönebikostnader samt kostnader för premier för avtalsförsäkringar eller motsvarande. Bidrag får lämnas med högst 75 % av lönekostnaden.

5 Lönebidrag (SFS 1993:732)

För nya beslut om lönebidrag gäller som för de övriga arbetsgivarstöden att bidragets storlek i kronor ska fastställas redan vid beslutstillfället. Det innebär att samma krontalsbelopp betalas ut varje månad och reduktion sker endast på oavlönad frånvaro. Bidragsgrundande lönekostnad utgörs av bruttolön, inklusive sjuklön, semesterlön eller semesterersättning, sk lönebikostnader samt kostnader för premier för avtalsförsäkringar eller motsvarande.

Den del av den anställdes månadslön vid heltidsarbete som överstiger 13.700 kronor får inte läggas till grund för bidrag. Undantag från 13.700 kr kan göras om det finns särskilda skäl.

Bidragets nivå ska som tidigare bestämmas utifrån den enskildes arbetsförmåga i relation till arbetets krav.

6 Utbildningsvikariat

Regeringen har inte föreslagit några ändringar utan gällande regler ska tillämpas även under kommande budgetår t o m 30 juni 1994 (se även förbundets cirkulär 1993:82).

7 Nytt inom utbildningsområdet

De problem som den nuvarande lågkonjunkturen för med sig kan inte lösas enbart med arbetsmarknadspolitiska åtgärder. De möjligheter som finns inom andra politikområden måste också utnyttjas. Kommunerna erhåller därför särskilt statsbidrag för sammanlagt 40.000 platser i gymnasieskolan för ett tredje gymnasieår. Statsbidrag ges även för 33.000 extra platser inom den kommunala vuxenutbildningen (komvux) där utbildningen avser gymnasial vuxenutbildning eller påbyggnadsutbildning. Följande studerandekategorier kommer ifråga för statsbidrag.

1 Ungdomar som går ett tredje gymnasieår under förutsättning att de under läsåret 1989/90 eller därefter har avslutat en tvåårig utbildning inom gymnasieskolan och inte redan genomfört ett tredje utbildningsår.

2 Övriga studerande som var arbetslösa när utbildningen påbörjades, dvs hos arbetsförmedlingen registrerade som arbetssökande.

Statsbidrag lämnas för utbildning som bedrivs på heltid under minst fyra månader. För studerande som avses i punkt 2 kan bidrag erhållas även för deltidstudier om minst halvtid. Den studerande skall vara ofrivilligt deltidssysselsatt. Studieomfattningen för utbildning vid komvux bedöms i enlighet med Centrala studiestödsnämndens föreskrifter för studiestöd.

Statsbidrag lämnas för studerande som avses i punkt 1 med 30.000 kr och för studerande som avses i punkt 2 med 22.800 kr. För utbildning som bedrivs under kortare tid än åtta månader liksom vid deltidstudier reduceras beloppen i motsvarande grad. Den studerandes hemkommun skall rekvirera statsbidraget.

Resurser avsätts som gör det möjligt för de flesta studerande att erhålla studiestöd i form av särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa (Svuxa). Åldersgränsen för att komma ifråga för Svuxa sänks från 25 år till 21 år och kravet på förvärvsarbete från fyra år till tre år. Kravet på att den arbetslöse skall vara medlem i en arbetslöshetskassa tas bort.

8 Ungdomspraktik (SFS 1993:724)

Bland ungdomar i åldern 16-24 år var arbetslösheten i slutet av februari 13,6 % och ytterligare 23 % befann sig i någon arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Sammantaget var alltså nästan fyra av tio ungdomar i arbetskraften utan en reguljär anställning. Enligt en av AMS genomförd studie återfanns drygt 25 % av de ungdomar som anvisats ungdomspraktikplats hos kommunerna. Antalet praktikplatser ökas nu från i genomsnitt 75.000 platser per månad till 100.000 under budgetåret 1993/94.

Nyexaminerade 25-29-åriga ungdomar med högskoleutbildning om minst 120 poäng kan anvisas ungdomspraktik i högst tre månader. Innan anvisning sker skall den arbetssökande ha varit anmäld hos arbetsförmedlingen i minst tre månader och aktivt ha sökt arbete. Praktiken bör vara förlagd till ett verksamhetsområde med anknytning till utbildningen och på s k akademikernivå. Den övergår efter tre månader till arbete med rekryteringsstöd och får inte förläggas till någon av månaderna juni, juli eller augusti. Samma ekonomiska villkor gäller för akademiker som för övriga ungdomspraktikanter. Totalt inrättas 3.000 årsplatser.

Arbetsmarknadsstyrelsens allmänna råd om tillämpningen av förordningen om ungdomspraktikanter innehåller bl a följande nyheter.

- Från regeln att ungdomspraktik skall fullgöras på heltid kan också göras undantag för den som bedriver deltidstudier (högst halvtid) inom det reguljära utbildningsväsendet.

- Enligt skollagen är kommunerna skyldiga att erbjuda gymnasial utbildning till alla ungdomar som efter grundskolan inte har börjat eller som har avbrutit en gymnasial utbildning. Skyldigheten gäller t o m första kalenderhalvåret det år ungdomarna fyller 20 år. För vissa av dessa ungdomar kan i stället ungdomspraktik vara den lämpligaste åtgärden, vilket också i individuella fall kan gälla för ungdomar som erbjuds ett tredje gymnasieår.

9 Starta-eget-bidrag (SFS 1993:726)

Småföretagen har stor betydelse för ekonomins utveckling och för sysselsättningen. Starta-eget-bidrag som är avsett att ge arbetslösa möjlighet att starta egen näringsverksamhet är högt prioriterat bland de olika arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Av de personer som fick sådant bidrag i januari i år var ca en fjärdedel kvinnor. Det är ett mål att öka andelen kvinnor bland företagarna.

Under senare år har medel för ca 1.000 årsbidrag beräknats till en kostnad på ca 100 miljoner kronor per budgetår. Under budgetåret 1991/92 beviljades ca 2.500 årsbidrag för drygt 272 miljoner kronor. Redan under de första åtta månaderna av innevarande budgetår utbetalades 327 miljoner kronor. Efterfrågan på bidraget har kraftigt överstigit de beräknade medlen. Medelsberäkningen anpassas nu till den faktiska förbrukningen. Kostnaderna för starta-eget-bidraget under budgetåret 1993/94 har beräknats till 450 miljoner kronor, vilket räcker till ca 4.000 årsbidrag.

Bidrag lämnas endast till den som har fyllt 20 år och som söker arbete genom den offentliga arbetsförmedlingen.

10 Företagsutbildning (SFS 1993:727)

Utbildning av anställda är ett alternativ till att lagda varsel om permitteringar eller uppsägningar verkställs. Utbildning och kompetensutveckling är viktiga förutsättningar för att företagen under 1990-talet skall ha möjligheter att hävda sig i en hårdnande internationell konkurrens.

20.000 nya platser inrättas under nästa budgetår för företagsutbildning, vilket beräknas täcka det sammanlagda behovet som uppgår till 28.000 platser. Bidraget till utbildning i företag höjs från 40 kr till 60 kr per utbildningstimme. Bidrag lämnas för högst 920 timmar per person.

11 Arbetslivsutveckling (ALU) (SFS 1993:720)

Arbetslivsutveckling (ALU) kan bedrivas för att utveckla det lokala näringslivet eller för att utföra arbetsuppgifter som annars inte skulle bli utförda.

I kompletteringspropositionen beräknas antalet personer som anvisats ALU komma att uppgå till minst 50.000 per månad under budgetåret 1993/94. AMS uppskattar att det för närvarande finns ca 40.000 anvisningar i riket. Uppskattningen grundar sig på en nyligen genomförd förfrågan till ett antal arbetsförmedlingar. Enligt samma källa är arrangörerna av ALU-projekt i storleksordning:

- Idrottsföreningar
- Kommuner
- Ideella organisationer
- Fackliga organisationer - uppsökande verksamhet

Kommunerna uppges ta emot 25 % av anvisningarna till ALU - en uppgift som dock är osäker.

Deltagare i ALU omfattas av samma försäkringar som den som erhåller utbildningsbidrag i samband med arbetsmarknadsutbildning. Ersättningen finansieras av staten och utbetalas genom försäkringskassan. Något anställningsförhållande uppstår alltså inte. Medverkan i ALU avbryter den arbetslöses "förbrukning" av dagar för vilka han har rätt till arbetslöshetsersättning och förskjuter därmed en eventuell utförsäkring framåt i tiden. Den som avvisar ett erbjudande om ALU kan avstängas från arbetslöshetsersättning på samma sätt som vid avvisande av arbetsmarknadsutbildning.

Det är viktigt att observera att ALU inte får användas för att ersätta annan arbetskraft och inte heller i övrigt användas för att utföra ordinarie arbetsuppgifter.

Kommentar

Bestämmelserna i gällande beredskapsavtal (BEA 89) beaktar inte dessa beslutade lagändringar. Förhandlingar har påbörjats om justeringar i nuvarande beredskapsavtal men har ajournerats till augusti månad. När detta cirkulär skrivs är AMS's nya föreskrifter inte utformade. Förbundet har också hos AMS aktualiserat ett antal frågor varför vi senare återkommer med ytterligare information och kommentarer.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Claes-Håkan Jacobson tfn 08-772 47 73 (pkt 1-6), Annie Chessmon tfn 08-772 42 75 och Erik Maurer tfn 08-772 42 70 (pkt 7-11).

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Kommunalekonomi och
Personalpolitik

Förhandlingssektionen

Samhällsbyggnad och
Miljöpolitik

Regional- o Näringspolitiska
sektionen

Markus Gustafsson

Johan Carlström

Claes-Håkan Jacobson

Erik Maurer